

Diplomová práce Zdeňka Švajdy je věnována dramatické produkci E. A. Longena, zajímavého umělce z okruhu české avantgardní bohémy. Práce je dobře strukturována, má vyvážený poměr mezi teoretickou a praktickou částí. Vstupní partie, týkající se Longenova životního běhu a celku jeho různorodého díla, je sice poněkud zbytnělá, avšak v tomto případě je to obhajitelné tím, že nejde o autora dnes všeobecně známého. Nadto je tato část zpracována velmi precizně, s užitím značného množství sekundární literatury z různých oblastí.

Následuje teoretické pojednání o žánru komedie (zde diplomant případně vychází zejména z monografie Zdeňka Hořínka) a o grotesce/grotesknu. Diplomant sice uvádí několik vymezení těchto pojmů, nicméně příliš široce se nezabývá jejich srovnáváním a rychle přechází k tomu pojetí, s nímž posléze pracuje v praktické části. Jde o pojetí vycházející z rysů filmové grotesky, což byl žánr, jehož obliba kulminovala právě v Longenově době a k němuž byly, jak diplomant dokládá citáty ze soudobého tisku i z pozdější sekundární literatury, jeho hry přirovnávány.

Životopisná a teoretická část je zpracována velmi kvalitně a nemám k ní žádné připomínky. Úroveň praktické části je poněkud slabší. Především mi v jejím úvodu schází informace o tom, jak diplomant vymezil výzkumný vzorek divadelních textů (předpokládám, že nejde o všechny hry, které Longen napsal). Celkově praktická část tíhne k popisnosti, což je dáno tím, že více než nadpoloviční část textu věnovaného jednotlivým hrám tvoří dějové synopsisy. Ty jsou v případě tohoto žánru bezesporu nezbytné, zejména když jde o hry dnes již neznámé, měly by se stát východiskem přinejmenším stejně podrobné analýzy užitých modalit komiky a jejich výrazových prostředků. Tyto analýzy jsou v případě některých her obsáhlejší, jinde však velmi krátké - zejména v případě prvních dvou analyzovaných her, z nichž, pravda, první komická téměř není. Pak je ovšem otázkou, proč byla vybrána do výzkumného vzorku.

To, co se mělo stát jádrem diplomové práce, tak tvoří její menšinovou položku. Na druhou stranu však diplomant u všech sledovaných her uvádí přiléhavé závěry stran podílu různých typů komiky, se speciálním zdůrazněním možných souvislostí s filmovou groteskou. Tyto závěry by však působily přesvědčivěji, kdyby byly podloženy důkladnější textovou analýzou.

Za sympatický rys práce považuji skutečnost, že diplomant se nesnaží vstupní hypotézu doložit za každou cenu, tj. že rysy filmové grotesky v sledovaných textech nenadsazuje. Dospívá tak k střízlivému závěru, že sice Longenovy hry jistě rysy tohoto dobově oblíbeného filmového žánru mají, nicméně, že stejně důležitou, ne-li důležitější roli pro jeho dramatické texty měla i starší, časem prověřená komediální tradice.

Závěr: Navzdory výše uvedeným připomínkám považuji diplomovou práci Zdeňka Švajdy za solidní příspěvek k poznání specifické části meziválečné kultury. Doporučuji ji proto k obhajobě.

Stručný obsah – slovo obsah nevhodné, jedná se víceméně o převyprávění děje